

SZERKESZTŐI HÍRDA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona.
Fél évre 8 frt. „ 16 korona. 1 órára 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adának vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőzp-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Honatyák — otthon.

A képviselőház husvétii szünetet tart. A honatyák egy része haza utazott, s olyik-másik bizonyára felhasználja az alkalmat arra, hogy választói előtt — megnyilatkozzék.

Hogy a t. honatyák eme megnyilatkozásaiak rendén az egyház politikai kérdésekről nem fognak megelégedezni, azt bizonyosra vehetjük.

Hiszen ma már nem is jöhet országgyűlési képviselő számba az aférfin, a ki a „Tisztelet választó polgáraitársak” előtt nem beszél a polgárianyakönyvezetéről, a zsidó vallás reczepeziójáról, a kötelező polgári házasságról, vagy — a kinek úgy tetszik — a fakultatív polgári házasságról mondja el vélekedését.

El lehetünk készülvé reá, hogy a husvétii parlamenti szünetet alatt országgyűlésre annyian fogják a polgári házasságot emlegetni, hogy végtére még maguk a választó polgárok is kezdik elhinni, hogy a kormány csakugyan felvette programjába a kötelező polgári házasságot és még ehhez hasonlatos egyebeket.

Amde a mennyire biztosak lehetünk abban, hogy az egyházpolitikai kérdések sürűn fognak emlegettetni és tárgyalatni a közel a napokban, éppen olyan bizonyosra vehetjük, hogy egy dolgotól vajmi kevesen fognak megemlékezni, holott ez a dolog nem kisebb jelentőségű, mint az, hogy: például az anyakönyveket ezentúl is a papok, vagy pedig polgári államközgek vezessék.

Ez az egy dolog pedig; a parlamentarizmus.

Óhajtanók, ha a tisztelt választó polgárok egyik-másik képviselőtől azt is megkérdenék: mi történt a T. Házban a parlamentarizmus épségének, tisztaságának és tekintélyének gyarapítása érdekében és viszont mit történt olyasmi, a mi alaposan kompromittálta a parlamentarizmust és ennek következtében megrendítette a parlamentáriszmusba vetett hitet és bizalmat?

Szerintünk ha a megkérdendő képviselők őszinték akarják lenni, erre

a kérdésre csak azzal felelhetnek, hogy bizony a képviselőház utóbbi tárgyalásai alatt a t. honatyák egy némelyike alaposan megelégedett ama kötelességről, mely mindenik képviselőt egyformán kötelez: hogy t. i. megvédje, vagy tiszteletben tartsa a parlament tekintélyét, s az ország legfőbb törvényhozó testülete ne váljék egyszerűen oly gyűlékezetté, a melynek tagjai legazemberezhetik egymást a — sértés minden szándéka nélkül.

És éppen azért, mert igen jelentős dolgokat tartjuk, hogy a parlamentben utóbbi időben előfordult kicsepontások és a parlament tekintélyét, s a közilletet is bántó kifogások — a parlamenti életet pusztító eme fékelyek kiirtassanak — nagyon is óhajtanók, hogy a választók kérjenek felvilágosítást a képviselőiktől ezekről a dolgokról is, mert az csakugyan szomorú volna, ha a magyar parlamentben helyet foglaló hazafiak éppen csak arról a komoly kötelességről feledkeznének meg, melylyel a parlament tekintélyének s ezzel az — ország becsületének tartoznak.

A szenvedély soha sem volt jó tanácsadó. De még a köteless tiszteletéről való megelégedés sem válik be alkalmas tényezőnek arra, hogy valaki józan ítélő tehetségét jól hasznosíthassa.

A ki a parlament tekintélye, tehát az ország becsülete előtt nem tud meghajolni s a lobbánékony indulatok és a mértéketek tartani nem tudó szenvedély által vezettet magát, az ne foglaljon helyet abban a komoly testületben, a mely törvényeket hoz, a melyek éppen azért hozhatók, hogy azok hatalma és tekintélye előtt mindenki feltétlenül meghódoljon.

Már most, hogy követelhetők ilyen meghódolások a törvények iránt éppen azok által, a kik a törvények hozatala közben nem a józan ítélő, a felegyelmzett tehetségük, a komoly megfontolások, hanem a lobbánós indulatok s a felgerjedő hég fegyvereivel küzdenek s a mint már — sok esetben történt — a parlament tekintélyét, tehát ama legfőbb testület erkölcsi reputációját sértik meg.

Most a husvétii szünetek alatt végig gondjaink alá a honatyák a kérdéseket, mert higgyék el: igen sokat ártanak a magyar parlamentarizmusnak, ha éppen a képviselők feledkeznek meg az iránta való köteless tiszteletéről.

Politikai hír.

Wekerle Bécsben. Wekerle miniszterelnök és Hieronymi belügyminiszter vasárnap Bécsbe érkeztek és a délután folyamán a felségének jelentést tettek. — Wekerle miniszterelnök, a ki délelőtt hosszabb időt Kautz doktor bankkormányzóval és később Kálnoky gr. külügyminiszterrel értekezett, itteni tartózkodását arra is fogja felhasználni, hogy Steinbach pénzügyminiszterrel tanácskozzék, mely alkalommal valószínűleg a valutaszabályozás végleges keresztviteléhez szükséges lépések fogják a tanácskozás tárgyát képezni. Az itteni társaságban Wekerle állítólagos lemondási szándékáról híreket terjesztettek, e híresztelések minden tényleges alapot nélkülöznek.

Edelsheim Gyulay Lipót.

Mint táviratilag már jeleztük, báró Edelsheim Gyulay Lipót lovassági tábornok, volt budapesti főhadparancsnok tegnap reggel meghalt.

Az elhunyt lovassági tábornok életrajzi adatait a következőkben foglaljuk össze.

Báró Edelsheim-Gyulay Lipót, nyugalmazott lovassági tábornok s a 4-ik huszárezred tulajdonosa 1826. május hó 10-én született Karlsruheban. Apja Edelsheim, Bieden nagyhercegség minisztere volt és 1840-ben halt meg. Ő maga gimnáziumi tanulmányait befejezve, 16 éves korában az osztrák hadseregbe lépett. Egy évre rá már hadnagy lett és 1845-ben főhadnaggyal ranggal a 6-ik huszárezredbe helyezték át.

1848. októberében Jellasi horvát bán alatt részt vett Bécs ostromában, 1849-ben pedig Ottinger parancsnoksága alatt kapitányi ranggal a magyar honvédek ellen harcolt. Részt vett a bábolnai, moóri, tétényi, szolnoki, ceglédi, cibakházi, isaszegi, czinkotai és rákosi ütközetekben. Az utóbbi csatában meg is sebesült.

Még a szabadságharc alatt Olaszországba került s részt vett Ancona ostrománál, de már júniusban ismét visszarendeltek Magyarországra és ismét ellenünk harcolt Ujvidéknél, O-Becsenél és Mezőhegyesen.

Katonai érdemeit több ízben részesítette

az uralkodó elismerésben. 1857-ben a 10-ik huszárezred ezredesevé és parancsnokává nevezték ki. Részt vett az 1859-iki olasz hadjáratban is és valóságos bravúrt végzett a magentai csatában június 10-én.

Este 7 óra körül lehetett, midőn a Wetzler, Hartung és Dürfeld dandárok már teljesen elbágyadván a küzdelemben, új ellenséges csapatok közeledtével meghátráltak. Edelsheim-Gyulay felfogva a kritikus pillanatot jelentőségét, nem várta Schwarzenberg parancsát a támadásra, hanem magá adott parancsot lovasszázadának és megrámadták a francziákat.

A merész huszárok az ellenséges katonákkal megsejlt város legfelsőbb utcáiba behatoltak, hősi példájuk a kimerült gyalogságnak is meghozta harcedzvért és a franczia sereg caufos vereségét szenvedett, kis híjja volt, hogy maga a franczia hadsereg főparancsnoka Canrobert marsall a huszárok kezébe nem került. Két héttel azután Solferínónál szerzett újabb babérokat.

A király hűbeteitellért a Lipót rend keresztjével, később a Mária-Terézia-renddel tüntette ki s 1863-ban vezérőrnaggyi rangra emelte.

1866-ban a poroszok ellen viselt hadjáratában, mint az első könnyű lovasszázály parancsnoka vett részt. 1867-ben saját kérésére számfőlötti állományba tették, melyben 1869 elejéig megmaradt, amikor a lovasság főfelügyelővé nevezték ki.

Öt esztendeig maradt ez állásban, amidőn 1874. január 28-án lovassági tábornokká és bpesti főhadparancsnokká nevezték ki, mely állást az időtájt sokkal nagyobb hatáskörrel látta meg, mint ma s bizalmi jelleggel is bírt.

Mikor aztán később az öt főtámadtestparancsnokság helyébe 15 hadtestparancsnokságot létesítettek, Edelsheim Gyulayt meghagyták állásában. Ezóta Budapest társaséletében kiváló helyet foglalt el s minden tettével jó magyar érzületének adta tanujelét.

Ers magyar érzelme azonban 1886-ban öszszetűközésbe hozta őt a bécsi katonai körökkel.

A Janszki eset alkalmából a bécsi katonai körökben az a nézet érelődött meg, hogy Tisza híressé vált dorgáló beszédében a legfelsőbb katonai körök alatt Edelsheim-Gyulayt értette. Tiszát tudvalevőleg Ugron Gábor interpellálta meg a Hentzi-sir megköszörzése miatt.

A bécsi katonai körök azt istudni vélték, hogy Edelsheim rapportora vezette Janszkit Tisza Kálmánhoz, s hogy előzetesen közölte választának azt a részét Edelsheimmal, ki nem látott benne semmi kivételt. Különben Edelsheim nem csinált titkot belőle, hogy Janszki eljárását helyteleníti.

Ő felsége katonai irodájának főnöke báró Popp, főkeresete Edelsheimot, kinek a Bécsben folyó intrikákról tudomása sem volt s felhívta, hogy vagy menjen Szerajevoba hadtestparancsnoknak, vagy kérje rendelkez-

zési állapotba helyezését. Edelsheim nem habozott soká, belátta, hogy a szerajevói hadtestparancsnokság csak degradált jelent és nyugdíjazását kérte.

A nyugdíjazás ügye a monarkia másik felében is, sőt a külföldön is óriási feltűnést keltett. Edelsheim egyszerre az ország legnépszerűbb férfiai közé emelkedett s számos törvényhatóság tüdőzölte a derék búrót. Az igaztosságot még jobban növelte, hogy a nyugdíjazással csaknem ugyanegy napon Janszki tábornokot 44 rangidősebb tábornok mellőzésével a X. hadosztály parancsnokává léptették elő. Kormánypárti körökben is az volt a meggyőződés, hogy Edelsheimnak Tisza Kálmán két végzetes szava okozta bukását, a mit az a körülmény is megerősít, hogy Tisza Kálmán is csak a lapok útján értesült Edelsheim nyugdíjaztatásáról.

Zsidóüldözés Oláhországban.

Bukarestből írják az „E-s”-nek:

Alig híhető módon kisért Romániában a középkor szelleme, annak minden sötéttségével. Egyidejűleg a képviselőház azon elhatározásával, hogy a közművelődés előmozdítása érdekében ipariszkolák állítandók fel, a nép képviselői ugyiszólván egyhangulag oda nyilatkoztak, hogy a jövő tanévtől kezdve az iskolák ajtai idegenek előtt zárva legyenek. Hogy e bekelezett törvényzikk leple alatt a vallási türelmetlenség szörnyessülte lap-pang, mindenki előtt ismeretes.

Idegen kifejezés alatt ugyanis az oláh nép — mely elég vakmerő magát a Kelet kulturális központjának nevezni — az izraelitákat érti. Egészen orosz viszonyok uralkodnak itt, faluról falura üldöztetnek a kormány közegei által olyan zsidók, kiknek elődei emberemlékezet óta oláh földön laktak.

A romániai zsidóknak kell, bár teljesen jogvesztettek, az állam minden terhet viselniük, sőt kell, hogy katonai kötelezettségeknek eleget tegyenek: lévén Romániában egy törvényzikk, melynek értelmében az idegen, ha okmányokkal ki nem mutatja, hogy egy másik államban katonai kötelezettségének eleget tett, tartozik az oláh hadseregben szolgálni.

Minthogy napnál világosabb, hogy az oláh kormány minden meg és meg nem engedett eszközzel üldözi a zsidókat, ezek körében nagy az elkeseredés. Felnek a zsidók, hogy a fanatizált nép a husvétii ünnepek alatt tömegesen támadja meg őket — Az oláh kormány félremagyarázatlan módon tudatja minden alkalommal, hogy ellenszenvvel viseltetik a zsidók iránt.

A kormány titkos rendeletére sorjában buknak el a legjobban készült orvosanhallgatók, ha a szerencsétlenségükre zsidóknak születtek. E hó 1-én is vagy harmincz orvos-tanhallgató állott a bukaresti egyetemi jury előtt, hogy a belgyógyászatból a vizsgát letaggyék.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. március 28.

Berlini levél.

III.*)

1893. március végén.

Minden külföldön járt magyarnak fáj, ha látja milyen keveset tudnak még mindig rólunk itt künn. Hogy minket is az „osztárokhoz” számítanak, az nem is feltűnő, de akadnak elegenden, a kik kulturális törekvéseinket, irodalmunknak lefordított jeleseit nem véve tekintetbe, még most is holmi félvad népek tartanak. Annál örvendesebb, ha egy olyan intézet, mint a Lessing-színház, arra vállalkozott, hogy Madách Ember tragédiáját Hamburg és Bécs után itt, a német világ középpontjában is bemutatja.

Március 18-án volt az első előadás; valószínűleg az első eset, hogy berlini színpadon magyar író műve került színre. Az előzetes reklámokban hiány nem volt — talán egy kissé túlságosan is sok volt a jóból. A feszülten várakozó közönség soraiban számos magyar, a kik kíváncsian vártak a mű hatását. Erről akarok röviden beszámolni.

A költemény maga tetemes rövidítéseket szenvedett. Dóczy fordítása alapján Blumenthal Oszkár, a Lessing színház igazgatója, ismert író, alkalmastá színe; több lényeges pontban és nem mindig előnyösen eltérve a műnek otthoni színpadi alakjától. Nem tartom pl. szerencsésnek, hogy kimaradt a görögországi jelenet; Egyiptomból egyenesen Rómába vezerték át a színhely:

így a drámai alap eszme fejlődése és az összefüggés igen nagy csorbát szenved. Elmaradt a byzanci jelenet, meg a londoni vásár is. (Talán csak a rendőrség kívánságára, a szociális eszméktől való félelem okáért?)

A Kepler jelenetből pedig, minden drámai hatás elvesz; nejkének légyott jelenete teljesen elmarad.

Ellenben megmaradt az utolsó előtti szín: Ádám a világ úrban, a mi az összefüggés és a színi hatás kára nélkül kihagyható lett volna.

Ilyen alakban, a mi a költeményből megmaradt, inkább azt a benyomást kelti fel, mintha az egész csupán magyarázó szöveg volna egy látványos képsorozathoz; az a kapocs, mely az egyes képeket egyesíti, igen megvalul.

Az előadás a leggondosabbak közé tartozott, a mit a Lessing színházról látni szoktunk. A főszereplők: Ádám — Molnár, Éva — Reisenhofer k. a., Lucifer — Kober, a társulat legkiválóbb erői. Azonban tartózkodás nélkül kimondhatjuk, hogy Kober uron kívül a többi főszereplő nem tudott szerepének mélyébe behatolni, Reisenhofer k. a. inkább ültözkéivel és szépségével hatott; azt az elementáris erőt, melylyel a szerepet Jászay Mari adni szokta, azt a művészetet, mellyel Évából egységes alakot teremt, nélkülözték nála. Szépen elszavalta a Dóczy csengő verseit, helyel-közzel; pl. a római jelenetben egy-egy igaz hangot etaltalt; de egységes alakítás helyett csak töredékeket nyújtott. Molnár ur szintén nem tudott megbirkózni azon nehézséggel, melyet Ádám kétős szerepe (majd mint főszereplő, majd mint csak szemlélő) elejébe tűz; mint farró és mint Dante volt a legjobb. Legkifogástalanabb volt a Kober alakítása, ki Lucifernek

szatirikus igazságait értelmesen és kellő színezéssel szavalt.

Teljes elismeréssel kell szólnunk a kiállításról és a rendezésről. A csoportozatok, kivált a franczia forradalom jeleneteiben élénkek és mozgékonyak voltak; a gr. Esterházy-féle díszletek tetszettek; a színpadi mechanizmus pontosan, üszszervágóan működött, szóval a mi a külső hatást biztosítja, minden meg volt téve.

A közönség csak lassan meledgett fel. Első zajosabb tetszést a római jelenet aratta. De a franczia forradalom jelenete egy kisebb töredéknél nemcsak hogy nem tetszett, hanem visszatetszést keltett a záradék a Mar-seilles-el. Igaz, hogy a tetszés zaj elnyomta az elégedetlenség hangjait, de azt az osztalat tetszést, mely nálunk ezt a jelenetet követni szokta — könnyen érthető okokból — nem találtuk. A falanszter jelenet komolyságát teljesen elvesztette a tudós izléstelen ábrázolása miatt, ki a kicsiny színpadról valóságos karrikatúrát csinált. Mindezek dacára ezen és a záró kép után úgy az előadók, mint a rendezők a közönség többször a függöny elé hívták; s a végén a közönség Madách mély gondolataitól meghatva távozott.

Érdekes dolog, a lapok nyilatkozatait összehasonlítani, a melyből szintén szolgálók egy kis mutatóval. Eltérő nézetek nálunk is lehetnek a mű színpadi hatásáról, de mint költeményt mindenki egy mélyen gondolkodó költő művének ismeri el. Nem lephet meg, hogy színpadi értékéről itt is különböző nézeteket olvashattunk: Egyik, a „Borlen Ztg.” így ír:

„Egy valódi költőt hallhattunk, bele láthatunk a szenvedő költő lelkébe; megismerve, hogy a mi fájdalom, keserűség, remény és vágy a teremő költő lelkén ávo-

nult, az egész emberiséget illeti; — épültünk gondolataink és elbájozt fantáziája.”

Egy másik (Berl. Tagbl.) „filozófiai ballett”-nek nevezi a művet, a melynek inkább a Viktória színházban volna helye; sőt egy későbbi számában valami Neumann-Hofer ur doronggal megy neki és a Goethe Faustjával mérve össze, hatalmasan lecsúsztat minket, hogyan merjük Madáchot nagy költőnek tartani, a ki „nur die Schulbildung eines Magyaren von der Mitte des Jahrhunderts besass.” Azután beszél a mi irodalmunk kezdetleges (kindlich) állapotairól s végül megdöglő szegény Madáchról mindent: fantáziát, gondolatmélységet. Az sem utolsó dolog, a mit a „Kleine Journal” magának megenged.

Valóságos verses paródiát csinál, melynek kezdő sorait idéletül adom.

„Im hohen Himmel. Orgel. Chorgesang-Gebümmel — all’ die guten Engel oben — thun die neue Schöpfung loben — Lucifer der rasonnirt — wird ganz schleunigst ex-mittirt — Gern thut er den Himmel raumen und begnügt sich mit zwei Baumen etc.”

Vigasztalhat ilyen értelemeségek mellett az, hogy a katonai lapok (élőkön a Vossische Ztg.), ha a színpadi hatásról és értékről eltérőleg nyilatkoznak is, mint derék irodalmi művet kellő méltánylással részesítik. (Énynyiben hát helyre kell igazítani az „Ellenzék” egyik közelebbi rövid híré.) Hamburg és Bécs után a berlini közönség is megismerhette irodalmunk e kiváló termékét s ha a siker teljes nem is volt, de egy lépés arra, hogy a műveltségünk és irodalmi állapotainkról uralkodó balrélményeket oszlassa.

Ilyen esemény mellett rosszul esik feljegyeztünk olyan mulasztást, mint a milyent a „Magyar Egyet” követett el, midőn március 15-ét minden ünneplés nélkül hagyta-

bár előbb szokása volt ezt a napot megünnepleni. Azt mondják, hogy mióta a nagy-követ egyszersmind tiszteletbeli elnök, (még gróf Széchenyi idejéből) bizonyos opportunítási tekintetből hagyta el az ünnep megtartását. Vajjon kinek bölcsesége talált ebben politikai ünnepet, midőn nálunk ma már általános nemzeti ünnepé lett e nap?

A vége felé járó szezonnak egyik nevezetes eseménye, hogy az utolsó filharmonikus hangversenyben a genialis, de különc-küldesiről híres Bilon újra felvette a karmesteri pálcát. Zajos ovációkban részesült a mester, az egész hangverseny folyamán — és midőn a taps és „hoch” a végén sem szűnt régi szokásához híven beszélt is a közönséghez — és csodára nem a katonai javaslattól, hanem megkőszönte a kitűnő fogadtatást, szinte bocsánatot kért a múlt évi különcködéséért!

Az operaházi zenekar is tegnap utolsó hangversenyt tart, melyen Beethoven halhatatlan 9-ik szimfóniája képezte a méltó záróadót. Közlebből Brennerberg k. a. („aus Kronstadt” mint a program mondá) játszott szép számú közönség előtt a Bechstein-teremben; bizonyoságot téve, hogy Marsich iskolájában szép tehetsége méltó fejlődést nyert. Utoljára meg a „hegedű király”-t Sarasate-t volt alkalmunk hallani, kinek fényes, hibátlan vonóját és elegáns, de tízes játékat ma sem éri utol senki!

Azonban ezek csak utolsó hullámai a művészi szezonnak, mely immár végehez közeledik.

Még áll a nagy hét a maga templomi és jótékony hangszereivel; aztán a tavasz veszi át birodalmát!

TRANSSILVANUS.

* L. II., lásd febr. 10. és márc. 12. társaságban.

H i r d e t é s e k.

Sz. 1244—1893.

Kolozsvármegye kolozsvári járási főszolgabíró

Pályázati hirdetmény.

Kolozsvármegye kolozsvári járásába keblezett, a lemondás folytán megüresült **gyulai körjegyzői állásra** ezennel pályázatot nyitok.

A folyamodók felhivatnak, hogy az 1886. évi XXII. t. cz. 74. §-a, illetve az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi április hava 18-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Ezen jegyzői állás javadalmazása áll: 400 frt fizetés, 150 frt jegyzői irnoktartási átalány és 270 frt mellékjárulékából.

A választás **folyó évi április hó 20-án délelőtt 10 órakor** fog Gyula községében, mint a kör székhelyén megtartatni.

Kolozsvár, 1893. évi március hó 20-án.

Hatfaludy Mór,
főszolgabíró.

297. (2—2)

Sz. 1268—1893

299. (2—4)

Pályázat.

Szolnok-Dobokavármegye bethleni járásába keblezett somkeréki közegészségügyi körben lemondás folytán megüresedett, választás útján betöltendő **körorvosi állásra** ezennel pályázatot nyitok.

A közegészségügyi körhöz, melynek székhelye Somkerék községe, a járás összes 46 községe tartozik.

Az évi fizetés az utazási átalánnyal együtt 600 frt.

Pályázni óhajtok felkértek, az 1876. évi XIV. t. cz. 143. §-a értelmében felszerelt pályázatukat **folyó évi április hó 20-ig** alulírotthoz juttatni.

A járás főszolgabírája,

Bethlen, 1893. évi március hó 20-án.

Floth Adolf,
főszolgabíró.

**ALAPITTA-
JÓZSEF** főherceg
udvari

TOTT 1858-BAN.
Ő cs. és kir. Fensége
szállítója.

WALSER FERENCZ
I-ső magyar
gép- és tüzelő-szerek
gyára,
HARANG- és ÉRCZÖNTŐDÉJE
Kolozsvárt, Belmonostor-utca 12.
Elvállal
Vízvezetők és Csatornázások
berendezését, városok és magánosok részére.
KÖZ- és MAGÁNÜRDŐK
felszerelésére.
Villámhárítók felállítására.

Szállít
Vont vas csöveket
és
Öntött vas csöveket,
zománczott
kőagyagcsöveket
csatornázásokhoz.

LÉGSZESZ
és
SZELLŐZTETÉSI
berendezéseket.

Képes árjegyzékek és részletes költségvetések díjmentesen küldetnek.

Elvállal
mindennemű
vizi munkát.
Szállít és készít
Kútszivattyukat.
Tüzi és kerti
fec-kendőket,
szagtalan ürszékeket
stb. stb.
A javító-műhelyben minden javítás elvállaltatik.

Képes árjegyzékek és részletes költségvetések díjmentesen küldetnek.

146. (22—x)

Alólírottak tudomására hozzuk a n. é. közönségnek, hogy

KOLOZSVÁRTT,

belmagyar-utca 9. sz. alatt

KÖZPONTI

KÁLYHA GYÁRI RAKTÁRT

nyitottunk,

a hol mindenféle **kályhák és főző-kemenczék** készítését bármily nagyság, mennyiség vagy minőségre nézve a legfinomabb szalon-kályháig elvállaljuk.

Régi kemenczének átrakását pontos időre, felelősségünk mellett; bármilyen **nagy megrendelést** helyben vagy vidékre szállítani képesek vagyunk és szakértelmünk alapján igen melegen ajánlhatjuk a nagyérdemű megrendelő közönségnek figyelmébe, hogy fűtés és tartósságra nézve nálunk a **legjobb és legolcsóbb kályhákat** lehet kapni.

Tisztelettel

Schmidinger és Társa.

204. (9—10)

Öt kis kötvény (Nem tontinák.)

Kötvény	Kiállítás	Összeg	Kyermény szaporulat	Kifizetett 1892 ben
1981 sz.	1845-ben,	1000 dollár,	1306 dollár,	2806 dollár,
11553 „	1853-ban,	1000 „	888 „	1888 „
13345 „	1854-ben,	1000 „	1128 „	2128 „
14561 „	1855-ben,	1000 „	928 „	1928 „
20348 „	1858-ban,	1000 „	992 „	1992 „
		5000 dollár,	5242 dollár,	10242 dollár.

Ezek szerint a „MUTUAL” az eredeti biztosított összegnek több mint kétszeresét fizette ki biztosítottainak.

„The Mutual”

Biztosítási alapja **907 millió frank.**

Erdélyrészi vezérügynökség: Kolozsvártt.

Ideiglenes iroda: **Központi szálloda.** 166 (9—10)

Gyönyörű minták magánvevők részére ingyen és és bérmentve. — Tartalomdús mintakönyvek szabók számára bérmentve.

Nem adok minden méternél 2 és fél vagy 3 és fél frtnyi engedményt, sem ajándékokat a szabóknak, mint a konkurrens cégek teszik, az én áram szabott és netto árak, hogy magánvevőim olcsón és jól vásárolhassanak — Övöm a t. közönséget a konkurrens cégek kétfős árendemnyes leveleitől.

Öltözetekre való kelmék.

Peruvien és dosking a magas clerus számára, szabályszerű kelmék a cs. és kir. hivatalnok, veterán, tüzelő, tornász, cseléd egyenruhára. teke és játékszítalokra való posztó, loden vízmentes kelmék, vadászkatókra, mosó kelmék, utazó paladok 4—14 frtig. — A ki jutányos, becsületes, tartós, tiszta gyapjú posztóárut, nem pedig a mindenfelől kínálgatott s a szabó fáradságára s költségére nem érdemes olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

STIKAROFKY JÁNOSHOZ BRÜNNBEN,
(Ausztria Manchesterre). Állandó posztórak-tár fél millió értéken felül.

Hogy üzletem nagyságát és versenyképességét kimutassam, kijelentem, hogy Európa legnagyobb posztókiállítását a hammgarn szövete, szabó és könyvkötő kelmék gyártását kezemből egyesítettem. Hogy ezekről a n. é. közönség meggyőződhesék, meghívom nagy helyiségem megtekintésére, melyekben 150 embert foglalkoztatok.

Szétküldés csak utánvétellel. — Levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven. 180 (14—24)

Vörös here,

nagyszemű, arankamentes,

10, 25, 50, kilós zsákokban államilag plombozva, 100 kilónként **76 frt.**

5 kilós plombozott postaszák **4 frt.**

Bármely mennyiségben utánvétért kapható:

GRÓF TELEKI ARVÉD

drassói uradalmában, u. p. Szerdahely.

Óriás burgonya:

Richter-féle Imperator . . . 100 kg. **5 frt.**

Paulsen-féle kék héjú . . . 5 kg. **1 frt.**

Csemege-sajt Nonplusultra,

Netto 4 kiló postaláda **3 frt.**

288. (5—x)

Uj női- és férfi-divat üzlet!

Ezennel van szerencsém a n. é. közönségnek szíves tudomására adni, hogy közös meg egyezés folytán a

Tamási és Voith társas cégéből kiléptem

és az itteni piacon (főter 13. sz. alatt) a volt **Potoczky Ottó**-féle üzlethelyiségben egy

Női- és férfi-divat kereskedést

nyitottam és azt a legmagasabb igényeknek is megfelelően berendezve:

VOITH MIKLÓS

törvényesen bejegyzett cégem alatt — az eddig általam követett solid alapon — tovább vezetni fogom.

Raktáromon dús választékban található újonnan érkezett:

Női divat-kelmék, különböző ruha-diszek, mlederek, csipkék, nap- és eső-ernyők, valódi Richter-féle rumburgi vásznak, Chiffonok, függöny és madraz Gradlik, csipke függönyök, paplanok, pokróczok, szőnyegek, ruha- és díszítő selymek, bársonyok, bel- és külföldi **Férfi ruha-kelmék,** férfi- és női szabó-kellékek és még sok itt elő nem sorolható hasznos cikk.

Törekvésem ezental is oda fog irányulni, hogy a nagyérdemű közönséget a legelőnyösebb árak mellett, pontos kiszolgálásban részesítek.

Egyidejűleg fogadja az eddig irántam tanúsított szíves bizalmukért hálás köszönetemet, — további becses pártfogásukat kérve

kiváló tisztelettel:

VOITH MIKLÓS.

283. (5—x)

MEGÉRKEZTEK!!!

tavaszi divatos **Eső- és Séta-köpenyek,**

Jaquettek, Cáppek, Pellerin Gallérok

minden színben és faconban

BÁNYAI SÁMUEL

NŐI FELÖLTŐ ÜZLETÉBE.

Midőn ezt mélyen tisztelt vevőimnek tudtára adom, bator vagyok felkérni az eredeti modell-darabok megtekintésére, melyeket a legszolidabb árak mellett szolgálok ki.

Üzletem megnagyobbítva és átalakítva a mai kor igényelnek, oly helyzetbe vagyok, hogy bármily tömeges látogatás után üzletem semminemű cikkbe hiányt nem szenved.

Nagy választék

a legújabb **Gyermeke-felsőkből.**

Midőn most, mint 30 év óta szem előtt tartottam üzletemnek egész Erdélyben ismeretes jó hírnevét, igyekezni fogok azt ezután is megtartani. Kérem a mélyen tisztelt vevőim eddigi szíves pártfogását továbbra fönntartani, miért köszönetet mondva, maradok

Tisztelettel

BÁNYAI SÁMUEL.

238. (6—10)

Nagy választék van divatos szövetekben a mérték utáni rendelésekre.

MATUTSEK JÓZSEF

27. év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek cipész-üzletét

és raktárát áttette

Főter 32. szám alá,

a volt HUTFLESZ-féle üzlethelyiségbe.

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobban anyagból és divat szerint, lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

17. (33—x)